

Drie sleutels voor de transities in de langdurige zorg

Bureau Obelon – februari 2014

deel 1 – “Scheiden Wonen zorg”

De transitie in de langdurige zorg stelt gemeenten, zorgaanbieders en woningbouwcorporaties voor een grote opgave. Van alle kanten wordt dan ook gewag gemaakt van de complexiteit en de grote problemen die met het scheiden van wonen en zorg gepaard gaat. In haar rapport “Dat zien we later wel?” beveelt de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli) dan ook aan meer tijd, ruimte en flexibiliteit te bieden bij de realisatie van de transities.

Is deze transitie nu wel zo complex of is een nuance op zijn plaats?

Wij denken het laatste, hoewel het in de praktijk wel heel complex kan worden. Veel complicaties hebben echter te maken met verschillen in posities en met onbekendheid met het zorgveld. Als hulpmiddel schetsen wij daarom drie sleutels bij de aanpak van de transitie in de langdurige zorg. Sleutels die de complexiteit verminderen en hanteerbaar maken.

1. – Maak een coalitie tussen gemeenten, woningbouwcorporaties en zorgaanbieders.

Veel complicaties worden veroorzaakt door de verschillen in posities en verantwoordelijkheden van de drie belangrijkste partijen. Deze drie hebben elkaar nodig om de veranderingen goed te kunnen uitvoeren.

Gemeenten hebben zorgaanbieders nodig om te weten hoe de zorg voor hun burgers het beste kan worden ingericht.

Zorgaanbieders hebben gemeenten en woningbouwcorporaties nodig om de veranderingen en de consequenties voor het onroerend goed, planmatig te kunnen uitvoeren.

Gemeenten en woningbouwcorporaties hebben elkaar nodig voor het realiseren van een passend accommodatiebeleid met zo min mogelijk kapitaalvernietiging.

Kiest men uitsluitend voor het eigen belang, dan wordt het pas echt ingewikkeld. Wij pleiten daarom voor een gezamenlijke agenda en een gezamenlijk investeringsprogramma, waarin iedere partij vanuit haar eigen rol verantwoordelijkheid neemt. Het maken van een gezamenlijke agenda gaat niet vanzelf, maar verdient absoluut prioriteit.

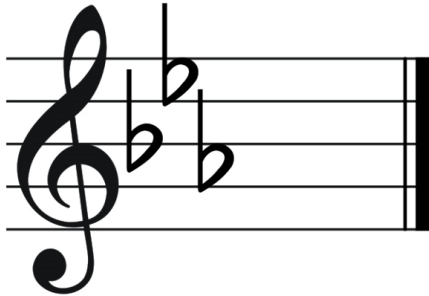
2. – Houdt het juiste evenwicht tussen het lange termijn perspectief en de korte termijn.

Gaat het om visie en perspectief voor de lange termijn of om praktische stappen op de korte termijn? Een goede balans tussen beiden is van cruciaal belang. Zoals u weet 'zal de verkoop tijdens de verbouwing gewoon door moeten gaan'. U kunt dus een heel nieuw huis ontwerpen, maar moet die lekkage ondertussen blijven? Iedere veranderkundige kent dit dilemma tussen de implementatie van een nieuw perspectief enerzijds en de verbeteraanpak gericht op de oplossing van problemen, anderzijds.

De Raad voor de leefomgeving en infrastructuur vreest dat de korte termijn zal regeren en de houding: 'dat zien we dan wel weer'. Er is duidelijk terughoudendheid om te investeren, maar het risico is minstens zo groot dat men de spa te diep in de grond zal steken. Vergezichten gedijen immers beter in een omgeving met weinig dan met veel kennis. Om te voorkomen dat men de werkelijkheid voorbij loopt, moeten gemeenten dan ook inzien dat echte kennis over de lokale zorg en de cliënten nodig is om een goede afweging tussen lange en korte termijn perspectief mogelijk te maken. Deze is vooral in het veld zelf te vinden en niet in beleidsnota's.

3.– Luister naar zorgverleners en zorg dat zij een positie hebben in de transitie.

Een van de eerste vragen waar gemeenten vaak mee worstelen is: hoe organiseren wij de toegang tot het sociale domein? Begrijpelijk want gemeenten beseffen dat zij met schaarste moeten omgaan en dat er financiële risico's zijn. Ze moeten er dus voor zorgen dat de kosten beheersbaar blijven en de kwaliteit van de dienstverlening behouden blijft. Hoe waarborgen ze dat de schaarse middelen terecht komen bij diegenen die dat het meeste nodig hebben?

Het vastgoed vraagstuk dringt zich op, maar alleen duurzame arrangementen van zorg, wonen en welzijn, geven een antwoord op de vraag wat er in het vastgoed nodig is. Innovatie binnen het zorg- en welzijnsdomein zal dus een belangrijk onderdeel van het antwoord blijken te zijn. Daarom is een lange termijn visie nodig en een intensieve dialoog met het veld. De nieuwe WMO verantwoordelijkheden vragen dus dringend om een goede relatie opbouw met het veld.

Naarmate gemeenten erin slagen als partner in de maatschappelijke ondersteuning vertrouwen op te bouwen, des te beter zal ook de kwaliteit van de informatie uit het veld worden. En dat zal voor gemeenten een cruciale factor voor een succesvolle transitie blijken te zijn.

© Bureau Obelon. februari 2014

www.obelon.nl
info@obelon.nl